

4036638 SIEP/M : สาขาวิชา : วิทยาการระบาด ; วท.ม. (วิทยาการระบาด)

คำสำคัญ : ค่าใช้จ่าย / ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง / การสูบบุหรี่

ผู้ร่าง : ศุภรัตน์ พ้องพาน : ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยด้วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจากการสูบบุหรี่
(FINANCIAL EXPENDITURE OF PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE CAUSED BY SMOKING) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ :
ชยันตร์ธร ปทุมานนท์, พ.บ., ศ.ม., D.Sc., นิธิพัฒน์ เจียรกุล, พ.บ., อ.ว., สมศักดิ์ ธรรมธิตวัฒน์,
พ.บ., M.P.H., ศุติศ ศุจิรัตน์, วท.ม. 177 หน้า. ISBN 974-662-049-5

โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง เป็นปัญหาที่สำคัญทางสาธารณสุขของประเทศไทยปัญหาหนึ่ง
เนื่องจากมีประชากรไทยที่สูบบุหรี่อยู่เป็นจำนวนมาก และมีหลักฐานบ่งชี้ว่าการสูบบุหรี่เป็นสาเหตุ
ที่สำคัญที่สุดในการเกิดโรคดังกล่าว

การศึกษาแบบภาคตัดขวางเชิงวิเคราะห์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าใช้จ่ายทั้งทางตรง
และทางอ้อม ของผู้ป่วยด้วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่เกิดจากการสูบบุหรี่ รวมทั้งหาความสัมพันธ์
ระหว่างอายุ ระยะเวลาการเจ็บป่วย และระดับความรุนแรงของอาการหอบเหนื่อย ที่มีผลต่อค่าใช้จ่าย
ของผู้ป่วย ทำการศึกษาในโรงพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 8 แห่ง ที่ตั้งอยู่ทั้ง 4 ภาคของประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง ตุลาคม พ.ศ. 2541 จำนวน 500 ราย เป็นกลุ่ม
ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจำนวน 250 ราย และกลุ่มอ้างอิงจำนวน 250 ราย รวบรวมข้อมูลจากการ
สัมภาษณ์ผู้ป่วย และ/หรือญาติโดยใช้แบบสอบถาม

กลุ่มผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 638 บาทต่อเดือน ส่วนกลุ่มอ้างอิง
เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 11 บาทต่อเดือน ($p < 0.001$) จากการวิเคราะห์แบบ multiple regression โดยควบคุม
อิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอายุ ระยะเวลาการเจ็บป่วย และระดับ
ความรุนแรงของอาการหอบเหนื่อย กับค่าใช้จ่าย พบว่ากลุ่มผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเสียค่าใช้จ่าย
ลดลงเมื่ออายุมากขึ้น และระยะเวลาการเจ็บป่วยมากขึ้น แต่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเมื่อระดับความรุนแรง
ของอาการหอบเหนื่อยเพิ่มขึ้น

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ เมื่อนำไปประกอบกับข้อมูลทุติยภูมิ แสดงให้เห็นว่าผู้ป่วย
โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังทั่วประเทศ เสียเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคประมาณปีละ 25,969 ล้านบาท
จึงเป็นข้อมูลตัวเลขที่เป็นรูปธรรมซึ่งมีความชัดเจนเพียงพอที่จะนำไปประกอบการรณรงค์ป้องกัน
การสูบบุหรี่ต่อไป